

Følgende erstatter siderne 21-24 i Vejledningen til hi B på hf-e, jf:

<http://us.uvm.dk/gymnasie/vejl/documents/historiebhf.pdf>

START ØVERST SIDE 21:

med sit udbytte af lektielæsning, og tilsvarende kan prøver i et mindre forløb på samme måde tydeliggøre både for lærer og kursister, hvad udbyttet af forløbet har været.

Kursisternes individuelle kunnen på højere taksonomiske niveauer kan også undersøges med korte tænke- og skriveopgaver, der skrives på klassen, og som rettes og evalueres af læreren.

4.2 Prøveform

Institutionen vælger for det enkelte hold en af følgende to prøveformer:

Prøveform A:

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et kendt tema med ukendt bilagsmateriale af et omfang på 10-15 normalsider.

Bilagsmaterialet vælges af eksaminator og fremsendes til censor senest 5 hverdage før 1. prøvedag. Bilagsmaterialet godkendes forud for prøvens afholdelse af censor. Bilagsmaterialet skal i videst muligt omfang indeholde forskelligartede materialetyper.

Hvert bilagssæt må højst anvendes af 3 eksamensenheder samme dag og ikke ved følgende prøvedage på samme hold.

Eksaminanderne kan vælge at forberede sig til prøven i grupper. En eksamensenhed er en sådan gruppe eller en eksaminand, der forbereder sig individuelt.

På baggrund af det udleverede bilagsmateriale og materiale fundet i forberedelsestiden skal eksaminanden opstille, analysere og diskutere en eller flere faglige problemstillinger.

Der gives mindst 24 timers forberedelsestid til udarbejdelse af synopsis.

Eksaminationen foregår enkeltvis med en eksaminationstid på 30 minutter. I de første ca. 10 minutter af eksaminationen fremlægger eksaminanden temaets historiske problemstilling(er) og relationerne til det læste stof ud fra synopsis. Herefter foregår eksaminationen som en dialog mellem eksaminand og eksaminator.

Eksamensgrundlaget

Eksamensgrundlaget er det udleverede ukendte materiale og de gennemgåede forløb, jfr. undervisningsbeskrivelsen. Dette gælder både særfaglige forløb og eventuelle forløb gennemført i samarbejde med andre fag.

Prøvematerialet

Et prøvemateriale skal indeholde en overskrift og et ukendt bilagsmateriale. Overskriften angiver et tema, som skal være identisk med et tema (forløb) i undervisningsbeskrivelsen. At overskriften er *identisk* med forløbsoverskriften er meget vigtigt, da der principielt er tale om kendte eksamensspørgsmål (temaet), med ukendt bilagsmateriale.

Bilagsmaterialet til den mundtlige prøve skal i videst mulig omfang indeholde et varieret materiale, som kan være både traditionelle historiske kilder, synspunktsmateriale, billeder, tabeller, andre former for statistik, litterære tekster, tegneserier, internetmaterialer, film osv. Bilagsmaterialet består af 10-15

normalsider, hvor en normalside er 1.300 bogstaver, jfr. Eksamensbekendtgørelsen, bilag 2. Omregning af tabeller, diagrammer, billeder m.v. til normalsider foregår efter et skøn. Også tv-klip vil kunne indgå, ligesom prøvematerialet kan foreligge elektronisk. Der skal ikke udarbejdes spørgsmål til prøvematerialet.

Hvis der indgår uddrag fra grundbøger i selve bilagsmaterialet, er det vigtigt at kursisterne undervejs i undervisningen har arbejdet med grundbogstekst som synspunktmateriale. Generelt gælder, at eksaminanden kun må præsenteres for typer af materiale, der er arbejdet med i undervisningen. Der skal derfor i undervisningen inddrages et bredt udsnit af materialetyper, så der er mulighed for at sammensætte varierede materialesæt, der kan give eksaminanden mulighed for at vise evne til at anvende viden, metoder, begreber og teorier fra faget.

Der udarbejdes et antal opgaver svarende til antal eksamensenheder plus 3, således den sidste eksamensenhed altid har mindst 4 opgaver at vælge imellem. Hvis et hold fx består af 28 kursister, der vælger at gå til prøven i 4 grupper á 3, 6 grupper á 2 og 4 individuelle, er der tale om 14 eksamensenheder. Et prøvemateriale kan bruges 3 gange samme dag. Er der fx 6 enheder på en dag (12 elever i 6 grupper á 2 elever) skal der ved prøvens start være mindst 9 forskellige numre dækkende over mindst 3 forskellige sæt. Disse sæt prøvematerialer må ikke bruges dag 2.

For at fremme forskellighed i eksamensenhedernes synopsis, anbefales dog, at eksaminator ved genbrug af prøvesæt laver en mindre variation i prøvematerialet fx ved at variere et eller flere af de anvendte bilag. Eksaminator kan naturligvis også vælge at udarbejde helt forskellige prøvematerialer. Der ikke er noget krav om, at der skal udarbejdes prøvesæt i alle undervisningsforløb. Dog skal de faglige mål samlet kunne demonstreres gennem de udarbejdede prøvesæt.

Prøvematerialet sendes til censor senest 5 hverdage før 1. prøvedag. Denne godkender opgaverne - fx ved at sende en mail eller telefonere. Det er naturligt at der forud for eksaminationen foregår en dialog om materialet.

Orientering af kursisterne

Læreren orienterer kursisterne om prøvens forløb, herunder præsenteres eksempler på prøvemateriale. Hvis holdet/dele heraf ønsker gruppeforberedelse, trænes arbejdet i grupper. I undervisningen trænes kursisterne i udarbejdelse af synopsis. Kursisterne skal være grundigt instruerede i, hvorledes de forholder sig ved den mundtlige prøve, og i hvilke faktorer der spiller en rolle for bedømmelsen. Kursisterne trænes i, hvordan det udleverede materiale og kernestof/supplerende stof inddrages samt hvordan supplerende materiale findes og inddrages.

Trækning af opgaven

Hver eksamensenhed tildeles ved anonym lodtrækning den samme opgave. Hverken censor eller eksaminator skal være til stede når der trækkes, da opgaven (temaet) er kendt.

Hvis eksaminationen foregår over flere dage og man benytter sig af, at man lader opgaver gå igen den samme dag, kan eksaminator med fordel lave nogle ”pakker” af opgaver til hver dag. For at undgå at eksaminator styrer hvilke pakker, der kommer i brug de enkelte dage, anbefales det, at første eksamensenhed på en prøvedag ved lodtrækning afgør, hvilken opgavepakke, der skal bruges på dagen.

Forberedelsen

Forberedelsestiden på 24 timer anvendes til at finde relevant materiale til at supplere det udleverede materiale og til at udarbejde en synopsis. Se nærmere om synopsis i afsnit 3.2. På baggrund af det ud-

leverede bilagsmateriale, materiale fundet i forberedelsestiden og relevant kernestof/supplerende stof skal eksaminanden opstille, dokumentere og diskutere en eller flere faglige problemstillinger. Forberedelsen sker individuelt eller i gruppe (2-3 personer). Den enkelte eksaminand beslutter selv om han/hun vil forberede sig i grupper eller individuelt. Der kan indenfor hvert hold både være gruppeforberedelse og individuel forberedelse. Det er således ikke et krav, at holdet enten skal forberede sig i grupper eller individuelt. Hvis en eksamensenhed er på mere end 1 eksaminand, anbefales det, at skolen sikrer, at ventende elever ikke kan kommunikere med eksaminerede elever fra samme gruppe. Hvis der er gruppeforberedelse afgør gruppen selv om den vil udarbejde og aflevere en fælles synopsis eller der udarbejdes og afleveres individuelle synopsis. Man kan fx forestille sig, at en gruppe beslutter at samarbejde den første del af tiden og bruge resten af tiden til enkeltvis at udarbejde en synopsis på basis af gruppedrøftelsen. En gruppe kan også beslutte at aflevere enslydende synopsis, og her afleveres ligeledes én for hver elev.

Eksaminationen

Eksaminationstiden inkl. bedømmelse er 30 minutter. Når forberedelsestiden er slut, starter eksaminationen. Alt, også materiale fra undervisningen, kan medbringes i eksamenslokalet, jfr. Eksamensbekendtgørelsens § 14 stk. 1. kursisterne skal informeres om at det tæller positivt med i bedømmelsen, hvis der er fundet yderligere **relevant** materiale i forberedelsestiden. Eksaminanderne skal dog også orienteres om, at mange medbragte hjælpemidler ikke i sig selv er befordrende for en god præstation og at materiale fundet i forberedelsestiden ikke kan træde i stedet for det udleverede prøvesæt.

I tilfælde af gruppeforberedelse må kursisterne ikke overhøre hinandens eksamination, jfr. Eksamensbekendtgørelsens § 12 stk. 3. Synopsen udleveres til censor og eksaminator ved starten af eksaminationen og er således ikke på forhånd kendt af hverken censor eller eksaminator, ligesom der ikke i eksamenstiden er afsat selvstændig tid til en gennemlæsning af synopsen.

Eksaminationen tager udgangspunkt i synopsens problemstillinger. Relevant materiale fra bilagssættet og det fundne materiale samt relevante dele af kernestof/supplerende stof i undervisningsbeskrivelsen skal inddrages. Selve prøven er individuel. Eksaminanden starter med en mundtlig fremlæggelse. Heri indgår som minimum en præsentation af problemstilling(er), konklusion(er) og anvendte metoder. Der gives ca. 10 min. til denne del, således at eksaminanden får lejlighed til at demonstrere opfyldelse af faglige mål. Der gives herefter god tid til en samtale mellem eksaminator, eksaminand og censor, hvor punkter fra den mundtlige fremlæggelse uddybes, ligesom der kan kobles til relevante faglige perspektiver, som ikke er berørt.

Meningen med de 24 timer er bl.a. at give eksaminanderne mulighed for at vise, at de kan indsamle og kritisk anvende materiale til at analysere og diskutere deres problemstillinger.

Det fundne materiale vil typisk være supplerende tekster, tabeller/diagrammer og billeder, men kan også være fx film eller lyd. Det kan stamme fra andre fag, fra massemedierne, internet, skolebiblioteket mv. Hvis materialet ikke medbringes til prøven, skal eksaminanden henvise til det indsamlede materiale med alle relevante kildekritiske oplysninger. Det afgørende er, at det fundne materiale, det udleverede materiale og kernestof/supplerende stof anvendes relevant til besvarelse af de opstillede problemstillinger og at eksaminanden på denne måde opfylder nogle faglige mål.

Hvis kursisterne går til eksamen med gruppeforberedelse skal grupperne nedsættes i samråd med læreren, og det forudsætter naturligvis, at der i undervisningen er arbejdet målrettet med kursiternes samarbejdskompetencer, ligesom det er vigtigt løbende at have haft fokus på problemer og muligheder i forbindelse med gruppeforberedelse.

Prøveform B:

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et kendt tema med ukendt bilagsmateriale af et omfang på 8-12 normalsider. Bilagsmaterialet vælges af eksaminator og fremsendes til censor senest 5 hverdage før 1. prøvedag. Bilagsmaterialet godkendes forud for prøvens afholdelse af censor. Bilagsmaterialet skal i videst muligt omfang indeholde forskelligartede materialetyper.

Hvert bilagssæt må højst anvendes af 3 eksamensenheder samme dag og ikke ved følgende prøvedage på samme hold.

Eksaminanderne kan vælge at forberede sig til prøven i grupper. En eksamensenhed er en sådan gruppe eller en eksaminand, der forbereder sig individuelt. Bilagsmaterialet udleveres 3 timer før den første eksaminand i gruppen skal eksamineres.

I forberedelsestiden udarbejder eksaminanderne en synopsis, idet de på baggrund af det udleverede bilagsmateriale skal opstille, analysere og diskutere en eller flere faglige problemstillinger.

Eksaminationen foregår enkeltvis med en eksaminationstid på 30 minutter. I de første ca. 10 minutter af eksaminationen fremlægger eksaminanden temaets historiske problemstilling(er) og relationerne til det læste stof ud fra synopsen. Herefter foregår eksaminationen som en dialog mellem eksaminand og eksaminator.

I forhold til hvad der er nævnt om prøveform A er der følgende tilføjelser:

- Det ukendte materiale består af 8-12 normalsider.
- Forberedelsestiden anvendes til at udarbejde en synopsis, som afleveres efter 3 timer. De ventende eksaminander må dog gerne beholde deres eget eksemplar af synopsen i forberedelseslokalet.
- Hvis en eksamensenhed er på mere end 1 eksaminand, venter de resterende i forberedelseslokalet. Eksaminerede kursister må ikke befinde sig her. Ventende eksaminander må gerne, beholde og arbejde videre på synopsen efter de 3 timer med alle tilladte hjælpemidler. De kan fx tale sammen i eksamensenheden, skrive videre på deres synopsis eller gøre yderligere notater i synopsen og medbringe den således reviderede synopsis i eksamenslokalet.
- Eksaminanderne må ikke have adgang til internet/mail i forberedelsestiden og må naturligvis ikke kommunikere på mobiltelefon.
- Alt, også materiale fra undervisningen, kan medbringes i eksamenslokalet, jfr. Eksamensbekendtgørelsens § 14 stk. 1., men der er ikke noget krav om at medbringe indsamlet materiale som ved prøveform A. Eksaminanderne skal orienteres om, at mange medbragte hjælpemidler ikke i sig selv er befordrende for en god præstation.
- Ved gruppeforberedelse tages der udgangspunkt i den oprindeligt afleverede synopsis fra gruppen, ikke en evt. senere "redigeret" version. Eksaminand 2 eller 3 i en gruppe må således mundtligt redegøre for evt. tilføjelser eller korrektioner.

4.3 Bedømmelseskriterier

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i pkt. 2.1.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Det er den mundtlige præstation under eksaminationen som bedømmes. Den i forberedelsestiden udarbejdede synopsis tæller således ikke med i bedømmelsen.

For at sikre en individuel bedømmelse af eksaminanderne er det vigtigt, at der efter eksaminandens oplæg er god tid til en dialog, hvor punkter fra den mundtlige fremlæggelse og relevante faglige mål og perspektiver uddybes.

Ved prøveform B skal eksaminanderne for at svare på deres problemformulering bruge relevante dele af

1. det udleverede materiale og
2. kernestof/supplerende stof.

Ved prøveform A skal eksaminanderne bruge relevante dele af

1. det udleverede materiale,
2. kernestof/supplerende stof *og*
3. materiale fundet i forberedelsestiden.

Censor- og eksaminatorsiden er ligeværdig mht. karakter – det tæller ikke mere, at der sidder 2 lærere på den ene side og 1 censor på den anden.

Ved uenighed mellem 2 karakterer er det censors karakter, der er afgørende jf. Karakterbekendtgørelsen §14.

4.4 Karakterbeskrivelse

Nedenfor er anført en beskrivelse af karaktererne 12, 7 og 2, hvor 2 gives for den netop beståede præstation. Det bemærkes, at der er tale om en helhedsbedømmelse.

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.	De(n) historiske problemstilling(er) præsenteres velstruktureret og udtømmende. Analysen er særdeles velargumenteret og veldokumenteret, med en nuanceret og kritisk inddragelse af bilagsmaterialet. Eksaminanden er i stand til på overbevisende vis at sætte problemstilling(erne) ind i en kronologisk sammenhæng, at perspektivere til det øvrige stof og indgå i en uddybende diskussion af forholdet mellem fortid, nutid og fremtid.
7	God præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med adskillige mangler	De(n) historiske problemstilling(er) præsenteres struktureret og med de centrale elementer inddraget. Analysen gennemføres argumenteret med inddragelse af bilagsmaterialet. Eksaminanden er i stand til at sætte problemstilling(erne) ind i en kronologisk sammenhæng, og perspektivere til det øvrige stof. Eksaminanden kan i nogen grad indgå i en diskussion af forholdet mellem fortid, nutid og fremtid.

02	Tilstrækkelig præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.	De(n) historiske problemstilling(er) præsenteres med få centrale elementer inddraget. Problemstilling(erne) besvares kun delvist og behandlingen af bilagsmaterialet er usikker og mangelfuld. Eksaminanden kan sætte problemstilling(erne) i en kronologisk sammenhæng, men uden nævneværdig perspektivering til det øvrige stof. Eksaminanden kan kun i meget begrænset omfang indgå i en diskussion af forholdet mellem fortid, nutid og fremtid.